

att föreställningen, begreppet, idéen äro det enda sanna och verkliga. *Idealismen gör sjelfva föremålet till spegelbild och spegelbilden till föremål.*

IDEALIST, ---'sst, m. 3. En, som är tillgifven idealismen, d. v. s. anser ingenting af sinneverlden för verkligt.

IDEALITET, ----'ét, f. 3. Högsta tänkbara fullkomlighet.

IDEEL, --'äl, a. 2. Se *Idealisk*.

IDEGRAN, i'degrån, f. 2. Ett litet och utbredt barrträd, med giftiga bär; anses uppnå högsta ålder ibland alla europeiska träd. *Taxus baccata*. Kallas äfv. *Id*, *Tax*, *Bensträd*, *Barrlind*.

IDÉKRETS, m. 2. Krets af idéer. *Det ligger ej inom hans i.*, är för honom obekant.

IDEL, i'd'l, a. oböjl. 1) Blott och bar, all, hel och hållen, icke annat än, bara. *Der voro i bönder. De äro i. bra folk. Tala i. osanning. Det är i. lögn alltihop. Han är i. känsla. Vara i. öra. Af i. afund.* — 2) Se *Idelig*.

Anm. *Idel*, beslägtadt med det tyska *eitel*, torde rättast böra härledas ifrån *Id*, hvarmed det öfverensstämmer i begreppet af upprepande.

IDELIG, a. 2. (fam.; af *Id*) Beständigt förnyad, upprepad, trägen. *Jag är ledsen att höra hans i-a klagan, i-a suckar. I-a böner.*

Anm. *Idelig* är samma ord som *Idel*, men brukas sällan i detta ords 1. bem.

IDELIGEN, adv. (fam.; egentl.: med all flit) Beständigt, oupphörligt, tidt och ofta. *I. källa om ett och samma. Han bara i. går och driver.*

IDENTIFIERA, idänntifera, v. a. 1. (af lat. *Idem o. Facere*, göra) Innefatta två ting under ett begrepp; tänka sig, anse två olika föremål för ett och samma. — *Identifierande*, n. 4. o. *Identifiering*, f. 2.

IDENTISK, idänntissk, a. 2. Enahanda, liktydig.

IDENTITET, idänntitét, f. 3. Egenskapen hos tvänne ting, att vara identiska.

IDEOLOGI, ideålåji', f. 3. (från grek.) Se *Metafysik*.

IDEVERLD, m. 2. Krets af idéer. Brukas i det litterära språket. *Lefva i en egen i.*

IDIG, **IDIGHET**, se *Idog*, *Idoghét*.

IDIOELEKTRISK, i'diæl'ektrissk, a. 2. (fys.) Så kallas de ämnen, som i sig sjelfva äro elektriska.

IDIOM, --'óm, n. 3. (gr. *Idioma*, egenhet) *Munart*.

IDIOSYNKRASI, idiåsynnkrasi', f. 3. (af grek. *Idios*, egen, och *Synkrasis*, sammanblandning) Ett slags egen, i nervsystemet grundad, medfödd vedervilja för vissa fysiska inverkingar, t. ex. viss mat, vissa medikamenter, o. s. v.

IDIOT, --'ót, m. 3. (grek. *Idiotês*, egentl. enskilt man, som var okunnig i statsangelägenheter eller derifrån utesluten) Okunnig människa, dumhufvud.

IDIOTISM, ---'issm, m. 3. 1) Språkegenhet. — 2) Förståndssvaghet.

IDISLA, i'di'ssla, v. a. o. n. 1. 1) (om vissa af de däggande djuren) Omtugga den ur våmben i munnen åter uppkomna, halttuggade födan. *Oxen, geten, hjorten, elgen, renen i. födan*. Vanligtvis brukas ordet absolut, t. ex.: *Korna ligga på marken och i.* — 2) (fig. fam.) Omsäga, hvad förut blifvit sagdt; begagna förut yt-

rade tankar. *I. en annan författarens tankar.* — *Syn.* Omsäga, Omtugga.

Anm. Ordet kommer, enligt *Ihre*, af den forna partikeln *Id*, åter, och *Isla*, frekventativ af *Eta*, äta.

IDISLAN, i'di'sslan, f. sing. indef. **IDISLANDE**, n. 4. ell. **IDISLING**, f. 2. (om vissa däggdjur) Den halttuggade, ur våmben i munnen åter uppkomna födans omtuggande.

IDKA, i'ddka, v. a. 1. (af *Id*) Beständigt eller såsom yrke sysselsätta sig med något. *I. ett handverk. I. handel, sjöfart, fiske. I. studier. I. en konst. I. vitterhet.* — *Syn.* Drifva, Utöfva, Lägga sig på. — *Idkande*, n. 4.

IDKELIG, i'ddkelig, a. 2. Som sker med all id: trägen, oupphörlig, oafslätlig. *I-a böner, bemödanden.* — *Syn.* Se *Beständig*, *Oupphörlig*.

IDKELIGEN, adv. Utan uppehör, tidt och ofta, beständigt om igen. *I. ropa på mer. I. skrika om orätlvisa.* — *Syn.* Se *Beständigt*, *Oupphörligt*.

IDKESAM, a. 2. Se *Idog*.

IDOG, i'dogg, a. 2. (af *Id*) Som träget arbetar i sitt yrke. Säges i fråga om landbruk, näringar, slöjd och handverk. *En i. arbetare, landtman, handverkare. En i. folkmängd.* (Fig.) *De i-a bien.* — *Syn.* Se *Flitig*.

IDOGHET, f. 3. Egenskapen att vara idog. *Inbyggarna äro kände för mycken i.* — *Syn.* Arbetsflit. Se f. ö. *Flit*.

IDOGT, adv. Med flit, träget.

IDOL, idäl, m. 3. (gr. *Eidolon*) 1) Afgud, afgudabild. — 2) (fig.) a) Person, på hvilken slösas ärebetygelser, lofsånger och smicker. *Han är dagens i.* — b) Föremål för öfverdrifven ömhet. *Den lilla är sin mors i. Guldet är den giriges i.*

IDOLOLATRI, idålålatri', f. 3. Afgudadyrkan.

IDOPPA, v. a. 1. Doppa något i ett flytande ämne. — Äfv. *Doppa i.* — *Idoppande*, n. 4. o. *Idoppning*, f. 2.

IDRAGA, v. a. 3. (böjes som *Draga*) Draga någon eller något i ett flytande eller vått ämne. — Äfv. *Draga i.* — *Idragande*, n. 4. o. *Idragning*, f. 2.

IDROTT, i'drätt, m. 3. 1) Så kallades i forna tider hvarje öfning, som såsåg att uppöfva eller förvärfva de färdigheter, hvilka ansågos pryda en friborn, ädel man och kämpe. Den allmänna benämningen *Idrotter* innefattade på en gång både *Vitterlek* (se d. o.) och *Kroppsofningar*, såsom kapplöpande, brottning, simning, ridning och egentliga vapenöfningar, m. m. *Mannarön.* — 2) (nu) a) Hjeltedat, bedrift, bragd. — b) Alster af vitterhet eller lärdom; konstverk; vetenskapligt arbete.

Anm. Skrefs fordom *Idrott*, och anses vara härlett af verbet *breita*, öfva, tälla.

IDROTTSMAN, i'drättsmänn, m. 3. pl. — *män*. Så kallades fordom den, som var väl öfvad i alla slags idrotter.

IDRYPA, v. a. 3. (böjes som *Drypa*) Låta droppar af ett flytande ämne falla på, i något. *Man bör först väl rena såret, innan man i-per balsamen.* — Äfv. *Drypa i.* — *Idrypande*, n. 4. o. *Idryppning*, f. 2.

IDVATTEN, n. 3. (sjöt.) Ström, som i tränga farvatten löper längs stränderna, i motsatt riktning med den, som löper midt uti.

IDYLL, -y'll, m. 3. (gr. *Eidyllion*, liten bild) Liten dikt, som skildrar lifvet bland enkla, oförderfvade naturmänniskor. Herdeqvåde.